de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

DERDE JAARGANG
No 26 — 27 JUNI 1952

Alleen voor abonné's van PANORAMA
5 ct.

EXPRESSE-POST IN KABOUTERLAND

BIJ STRANDPAAL 26

Het was op de Prinsenschool te Bronberg de gewoonte, dat elke nieuweling, die in de vierde, vijfde of zesde klas voor het eerst op school kwam, minstens één keer behoorlijk in het ootje werd genomen. De grap, die met hem werd uitgehaald, was meestal onschuldig en als hij haar goed opvatte, dan beschouwden de anderen hem meteen als een fijne kameraad.

Toen Wout Merckens van Amsterdam naar Bronberg verhuisde, werd ook hij een leerling van de Prinsenschool. Hij kwam in de vijfde klas te zitten en reeds na zijn eerste schooldag belegden de jongens van die klas op het strand een vergadering om te overleggen op welke manier zij Wout er eens tussen zouden kunnen nemen. Er werden tientallen ideeën naar voren gebracht en, zoals het meestal gaat, vond iedere jongen zijn eigen voorstel het beste, zodat er weldra ontzettend geschreeuwd en geruzied werd. Tenslotte raakten zij het er evenwel over eens, dat Jan Bot het beste plan had bedacht en besloten zij dat ook uit te voeren.

Wout Merckens was zich van dat alles natuurlijk niets bewust. Het beviel hem op de Prinsenschool best en hij maakte zich geen zorgen. Hij vond de jongens heel geschikt, hij mocht de onderwijzer graag en hij had tot zijn grote vreugde gehoord, dat de school een grote bibliotheek had, zodat hij net zoveel zou kunnen lezen als hij maar wilde. De eerste de beste Zaterdag, dat er boeken werden uitgeleend, was hij dan ook present. Hij zocht een prachtig Indianenboek uit en liet dat inschrijven door de jongen, die daarvoor was aangesteld. Deze jongen, die in de vijfde klas zat, zette de datum in het boek en nam het toen mee om de band te plakken. Daarna kreeg Wouter het terug en ging hij er opgewekt mee naar huis. Hij nam het direct na het eten mee naar zijn eigen kamertje en begon daar te lezen. Na een half uurtje hield hij er echter al mee op, omdat hij toen een vreemde ontdekking deed. Tussen twee bladzijden van het boek lag een stuk perkament, waarop met vreemde, sierlijke letters stond geschreven:

„Strandpaal nummer zesentwintig,
Twee meter ten oosten en twee meter diep."

DOOR ROOSJE

„Hé," mompelde Wout, „wat zou dat te betekenen hebben? Het lijkt — ja, natuurlijk! Het kan alleen betekenen, dat bij strandpaal nummer zesentwintig iets begraven is! Iemand heeft deze aantekening gemaakt om te onthouden waar hij het een of ander heeft verstopt! Lieve help, misschien ligt er bij die paal wel een schat begraven. Dat moet ik aan de jongens vertellen!"

Opgewonden sprong hij op en even later rende hij het huis uit.

Hij ging het eerst naar Piet Onners, omdat die op school naast hem zat en hij die daardoor het best kende. Gelukkig was Piet thuis en deed hij zelf open.

„Piet!" riep Wout zodra hij hem zag. „Piet, wat denk je hiervan?" en meteen hield hij Piet het stuk perkament onder zijn neus.

Nou, Piet zette grote ogen op. „Krakkemenele!" zuchtte hij verbaasd, „man, hoe kom je daaraan?"

Wout vertelde hem alles en toen hij klaar was, riep Piet: „Man, daar ligt een schat! Dat kan niet anders. Hè, wat jammer, dat ik nou net niet met je mee kan. Ik moet vanmiddag de schuur schilderen. Maar weet je wat je doet? Ga de andere jongens halen, dan kunnen jullie samen gaan zoeken."

„Goed, dat doe ik," zei Wout, „dan kom ik je later nog wel verslag uitbrengen."

Hij had die middag echter niet veel geluk. Alle jongens waren het er over eens, dat Wout een schat op het spoor was, maar zij moesten allemaal karweitjes opknappen, waar zij de hele middag mee bezig zouden zijn. Ten einde raad besloot Wout daarom maar alleen op avontuur uit te trekken. Nadat hij zich nauwkeurig had laten uitleggen, waar strandpaal nummer zesentwintig precies stond, leende hij van Jan Teuling een schop en ging hij vol goede verwachtingen op pad.

Strandpaal nummer zesentwintig stond op zeven kilometer afstand van het dorp en daar hij het lopen langs het strand nog niet gewend was, viel die tocht hem lang niet mee. Anderhalf uur lang zwoegde hij voort en toen hij eindelijk bij de strandpaal aankwam, ging hij er eerst tegenaan zitten om een beetje uit te blazen. Lang gunde hij zichzelf echter geen rust.

Na een kwartier sprong hij op, greep zijn schop stevig beet en begon op twee meter afstand ten oosten van de paal met ferme scheppen te graven. Was het lopen al lastig geweest, het graven was nog moeilijker! Het zonnetje brandde op zijn rug, hij kreeg twee blaren op zijn handen en het zweet gutste weldra van zijn voorhoofd. „Pfff!" zuchtte hij na een kwartier al, „ik weet wel, wat ik ben begonnen! Als ik hier twee meter diep moet graven, ben ik vanavond nog niet klaar!"

Maar hij hoefde geen twee meter diep te graven. Na een half uur stootte zijn schop op iets hards, wat weldra geen steen, maar een metalen plaat bleek te zijn. Zijn vermoeidheid vergetend en een juichkreet slakend, groef Wout opgewonden verder en even later ontdekte hij, dat de plaat het deksel van een hengselkistje was. Hij legde zijn schop opzij, haalde met

zijn vingers de rest van het zand weg en tilde het kistje toen met uiterste krachtsinspanning uit de kuil. „Nu hoop ik alleen maar, dat er geen zand in zit!" hijgde hij, terwijl hij zich uitgeput naast zijn vondst liet neervallen. „Maar laat ik nu eerst eens kijken of ik het open kan krijgen." Hij gaf een stevige ruk aan het deksel, maar dit weerstond zijn pogingen. Vijf minuten lang deed hij zijn best het kistje open te krijgen, toen gaf hij er een wanhopige, nijdige schop tegen en — klik! het kistje sprong open! Nieuwsgierig boog Wout zich voorover en meteen slaakte hij een kreet van verrassing. Het kistje was tot aan de rand met vreemde gouden munten gevuld!

Het had Wout anderhalf uur gekost om bij de strandpaal te komen, het kostte hem drie uur om de terugweg af te leggen. Het spreekt vanzelf, dat hij veel te laat thuiskwam, maar een standje kreeg hij ditmaal niet.

Zodra hij in de kamer was, waar zijn ouders ongerust op hem zaten te wachten, zette hij namelijk het kistje open op tafel en het zien van de gouden munten sloeg zijn vader en zijn moeder voor een volle minuut met stomheid.

„Grote grutten!" stamelde mijnheer Merckens eindelijk. „Hoe kom je daaraan?"

„Gevonden!" riep Wout opgetogen. „Gevonden bij strandpaal nummer zesentwintig!" En daarna vertelde hij zijn verblufte ouders zijn hele avontuur.

„Ik begrijp er niets van," zei zijn vader hoofdschuddend toen hij klaar was. „Ik geloof je natuurlijk wel, maar ik kan mij niet voorstellen, hoe dat briefje met die aanwijzingen voor het vinden van de schat in zo'n gewoon leesboek is gekomen. Maar enfin, laten wij eerst maar eens naar de directeur van het museum gaan. Die kan ons misschien iets meer over deze munten vertellen."

Nu, dat kon de directeur zeker! Nadat hij van zijn verbazing over de schat en het verhaal van Wout was bekomen, vertelde hij hun, dat de munten Spaanse dukaten uit de zeventiende eeuw waren en dat zij een waarde van tienduizenden guldens vertegenwoordigden. En ook zei hij hun, dat Wout het grootste deel van het geld zou mogen houden, omdat niemand meer kon nagaan wie er de eigenaar van was geweest.

Je kunt je voorstellen, dat Wout de volgende dag al heel vroeg zijn klasgenoten opzocht om ze het grote nieuws te vertellen. Hij ging net als de dag tevoren het eerst naar Piet Onners, die ook ditmaal op zijn bellen zelf opendeed.

„Piet!" riep Wout zodra hij hem zag, „ik heb de schat gevonden!"

„Wat?" vroeg Piet. „De schat gevonden??"

„Ja! De schat, waar ik je gisteren over vertelde!"

„Ach, man, loop heen," zei Piet lachend. „Dat was immers een grap."

„Een grap? Noem jij gouden Spaanse dukaten een grap? Nou, ik niet! Moet je luisteren...." En zonder op Piet's vreemde houding te letten, deed Wout in geuren en kleuren zijn verhaal. Naarmate hij verder vertelde, werden Piet's ogen al groter en groter, tot zij tenslotte zo ongeveer de omvang van schoteltjes hadden. „Ja, maar," stamelde hij, toen Wout eindelijk klaar was. „Ja, maar, het was echt een grap van ons, heus waar!"

Nu was het de beurt van Wout om vreemd op te kijken. „Bedoel je....?"

„Ja, dat bedoel ik! Wij hadden dat briefje zelf geschreven en het stilletjes in jouw boek geschoven.

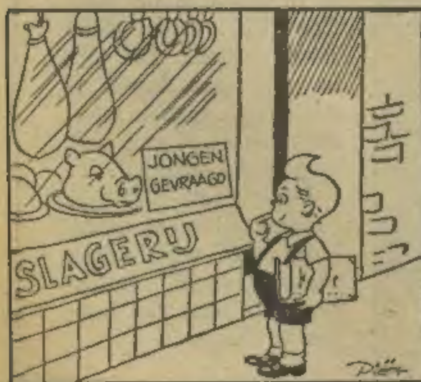

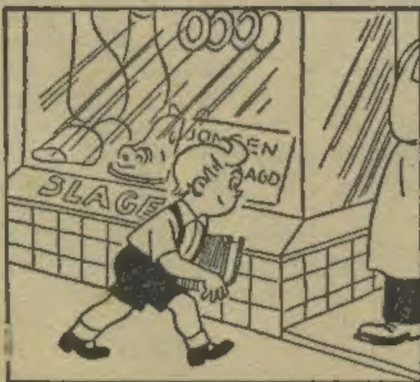
Daarom zijn wij gisterenmiddag ook niet meegegaan!"

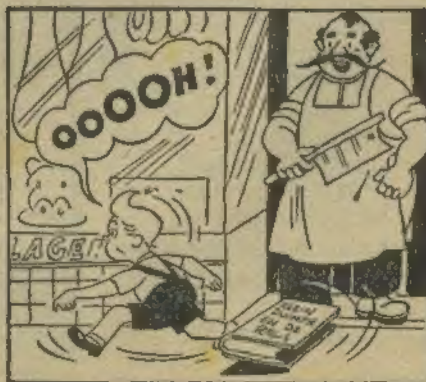
Even keek Wout Piet sprakeloos aan; toen barstte hij in lachen uit. „Dan was het dus louter toeval!" riep hij uit. „Dan hebben jullie mij dus, zonder het zelf te beseffen, toevallig verteld waar een schat verborgen lag. O, dat is de mooiste grap, die ik ooit heb beleefd! En jullie zullen er geen spijt van hebben ook, dat beloof ik je! Jullie krijgen van mij allemaal een nieuwe fiets!"

En zo gebeurde het. Toen Wout bericht had gekregen, dat hij de schat mocht houden, kocht hij voor al zijn klasgenoten een splinternieuwe fiets en hij bleek verder ook zó'n goede kameraad te zijn, dat niemand hem zijn rijkdom misgunde....

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

'T CONCERT IN DE VIJVER

Plonse-plons ging 't in het water;
Kwakertje was in de weer,
Op een waterlelieblaadje
Ging hij vreselijk te keer.

Groentjeglans, de oude kikker,
Kwaakte nijdig: „Wees toch stil!
Denk jij, dat je muzikaal bent?
Dat's gezang, waar ik van ril."

„Groentjeglans, je hebt gelijk, hoor,
Wat 'k laat horen, is geen pracht;
't Is het sein om te beginnen
Aan 't concert voor middernacht."

Groentjeglans zei: „O, is dát het?
Maar daar doe ik graag aan mee!
'k Ben nu wel een oude kikker,
Maar mijn stem telt nog voor
twee."

Kwakertje vond dat reusachtig,
En gaf toen zijn seintje weer,
Ja, daar kwamen een paar kikkers
En er kwamen er steeds meer.

Alle waterleliebladen
Raakten plotseling bezet;
Alle kikkertjes verschenen,
Want dat zingen was een pret.

Kwakertje zat in het midden,
Want hij was de dirigent,
Eindelijk ging hij maar opstaan,
't Kikkerkoortje was present.

Toen begon het lieve leven,
't Was een schitterend gehoor!
Kwakertje, die sloeg de maat maar,
Hij was trots op 't kikkerkoor.

J. HEILOO

Leerrijke Lessen

Er was eens een arme boer, die midden in de bossen woonde. Hij was de hele dag maar aan het kappen en het zagen en daar hij zo arm was, dat hij geen paard en wagen kon kopen, was hij wel verplicht al zijn hout zelf te versjouwen.

Wanneer hij dan bij zijn armzalig hutje kwam en zijn bos hout neergooide, zuchtte hij telkens verdrietig: „Hè, hè, wat ben ik toch een zielige stakker. Ik geloof niet dat er op de wereld iemand is, die het ellendiger heeft dan ik. Nooit rust, nooit een beetje ontspanning, altijd maar werken en zwoegen en vaak nog geen brood in mijn hut. Ik wou dat de dood mij kwam bevrijden uit dit ellendig bestaan."

Ja, maar toen gebeurde er iets, waarop hij niet had gerekend. De dood kwam inderdaad.

„Hier ben ik," zei Pietje de Dood. „Je hebt me immers geroepen?"

„Hè, ja, hè?" stotterde de arme boer, „och, ja.... hè.... zou je me asjeblieft willen helpen, die bos hout daar weer op mijn nek te leggen.... ikke, hè, kan het niet alleen klaarspelen...."

De DOOD en de HOUTHAKKER

Wat een stiekemerd, hè? Dat was helemaal de bedoeling niet. Maar toen puntje bij paaltje kwam, toen het er eindelijk om ging voorgoed een einde te maken aan dat zo ellendige bestaan, zoals boertje dat noemde, nou, toen bleken alle ongemakken, die het leven nu eenmaal met zich meebrengt, toch nog te verkiezen boven de dood. Gaat het niet vaak zo? Er zit ons iets dwars en we mopperen en kankeren op zijn best, want, zo lijkt het ons, de ongemakken van deze en gene zijn veel lichter te dragen dan de onze. Zou het waar zijn? Even ruilen? De pijn in onze arm tegen de dode ogen van de man, die daar loopt met stok en geleidehond? Of....

Maar neen. We zijn immers allemaal dankbaar, dat wij alleen maar „kleine" bosjes hout op onze nek hebben te dragen.

OP 2000 MIJLEN VAN DE WESTKUST VAN ZUID-AMERIKA VOND HIJ EEN EILAND, DAT HIJ PAASEILAND NOEMDE.

OP DIT EILAND STONDEN REUSACHTIGE UIT STEEN GESNEDEN BEELDEN, DIE NIEMAND OOIT TE VOREN HAD GEZIEN.

MEN VOND ER OOK GROTE STENEN PLATEAU'S VAN 300 VOET LANG, 30 VOET BREED EN 30 VOET HOOG.

OP HET EILAND WOONDEN 3000 POLYNESIËRS, DIE NIETS AFWISTEN VAN HET ONTSTAAN VAN DIE BEELDEN NOCH VAN DE MENSEN DIE ZE HADDEN GEMAAKT.

VERMOEDELIJK HEBBEN DIE GEHEIMZINNIGE MENSEN DE BEELDEN GESNEDEN NAAR BEPAALDE TYPEN VAN HUN EIGEN STAM EN ZIJN ZE DAN LATER ALLEMAAL MET PAK EN ZAK VERTROKKEN OF... UITGESTORVEN. DAT BLIJFT HET PAASEILAND-GEHEIM.

IN DE ZOMER BIJ HET WATER

Het is heerlijk om 's zomers eens rustig een ogenblikje bij een slootje of plasje te gaan zitten.

Niet alleen, omdat het daar dikwijls lekker koel is, maar ook omdat je er heel veel leuks en interessants kunt zien en bekijken.

Als je gaat zitten. zie je op het eerste ogenblik niets. Alle diertjes, die in het water leven, zijn weggevlucht voor die grote mensenvoeten. Ga ook vooral niet in het water zitten plassen met de voeten, want dan zie je niemendal. Nee, houd je volkomen stil en rustig, dan gaat het leven in het water zijn gewone gang. Als je dan je ogen de kost geeft, zie je heel veel moois.

Zie je daar die kleine, zwarte kevertjes over het water schieten? Precies kleine, zwarte knoopjes, die leven. Als de zon er op schijnt, lijken ze staalblauw. Schokkend schieten ze kriskras over het water. Het zijn de zogenaamde *draaikevertjes*.

Guido Gezelle, een Vlaams dichter, zat ook eens aan de waterkant en maakte een heel mooi gedichtje op dit insect, dat hij het Schrijverke noemde. Luister maar:

„O, krinklende, winklende waterding
Met 't zwarte kabotseke*) aan.
Wat zie ik toch geren uw kopke flink
Al schrijven op 't waterke gaan!"

Zie je ook die heel kleine blaadjes, die op het water drijven? Sommige sloten liggen er helemaal vol mee. Het zijn heel kleine plantjes en het heet *eendenkroos*.

Elk plantje bestaat maar uit één blaadje, twee à drie millimeter groot. En aan elk blaadje zit een klein worteltje, ongeveer een halve centimeter lang, soms wat langer. Als een blaadje volgroeid is, komt er aan de rand weer een nieuw blaadje, weer met een klein worteltje. Door de golfslag en de wind slaan die blaadjes uit elkaar en groeit de sloot vol.

Pak maar eens een handjevol, maar voorzichtig. Je kunt het dan beter bekijken. Kijk, wat vlucht daar voor een zwart beest weg? Het is wel vier centimeter lang en helemaal zwart. Het is de *pikzwarte watertor*.

Dit is in het water een echte rover, waarvoor alle andere dieren bang zijn. Hij lust ze stuk voor stuk: visjes, slakjes, salamandertjes, kleine dikkopjes van kikvorsen, enzovoort. Toch is het ook weer een leuk beest. Zijn lichaam is net een klein, plat scheepje zonder mast. Vandaar, dat hij ook zo snel kan wegschieten. En wat het mooiste is, als 't hem verveelt in het water, dan kruipt hij tegen een stengel van een waterplant op, slaat zijn vleugels uit en gaat vliegen. Maar het leukste van alles is het nest van deze kleine rakker.

Als het kevertje eieren wil gaan leggen, spint het, op een wijze als de spin dat doet, een langwerpig, rond bolletje en daarin worden dan de eitjes gelegd. Het vrouwtje kan wel vijftig eitjes leggen. Op dit nestje spint ze nog een klein, hol mastje. In dit mastje zit natuurlijk lucht en hierdoor blijft het nestje met de eitjes mooi drijven. In een uur of vier kan de kever dit nestje maken. Vlug, hè! Na ongeveer twee weken komen de eitjes uit en worden langwerpige larven geboren. Die eten letterlijk alles; het zijn echte veelvraten en een plaag voor alle kleine diertjes in het water.

In de sloot leeft ook nog een andere kever, die veel op de pikzwarte lijkt. Dat is de *geelgerande waterkever*. Die is nog roofzuchtiger van aard en niets is voor hem veilig. Je kunt hem van de pikzwarte onderscheiden door een heldergele rand langs zijn rug.

Ik zou je nog graag meer willen vertellen, bijvoorbeeld, hoe het leven der kikkers verloopt, hoe het stekelbaarsje zijn nestje bouwt en netjes op zijn jongen past, hoe de leuke waterspin haar eitjes legt in een echte duikerklok en dan heb ik nog niets verteld van de bloemen, die op en bij het water groeien.

Maar daarover zullen we het dan later nog wel eens hebben. *v. d. B.*

---

*) Pakje.

ZO TERLOOPS....

Vijfduizend bijen wegen tezamen een pond. Weeg het liever maar niet na, want dan loop je kans lelijke pukkels op je gezicht en handen te krijgen.

De Arabieren houden er een soort hazenwinden op na, slouqui's geheten, die uitermate snel kunnen lopen en zeer taai en sterk zijn. Ze hebben precies de kleur van het woestijnzand, maar hun snuit is zwart. Wanneer Arabieren op gazellenjacht gaan, nemen zij hun slouqui's bij zich op hun paard om bij de achtervolging van het wild, tegen dat paard en gasel vermoeid beginnen te raken, de windhonden los te laten en de gazel gemakkelijk tot staan te brengen.

WAT ZEGT MIJN NAAM?

ACHTERNAMEN

De vorige keer zagen we," aldus meester Dierx, „dat in 1811 keizer Napoleon bepaalde, dat ieder een vaste achternaam moest kiezen en dat iedere geboorte, elk huwelijk en elk sterfgeval in de registers van de burgerlijke stand moesten worden ingeschreven.

Er waren toen ook al veel mensen, die een achternaam hadden, maar ze konden die tot dan toe willekeurig veranderen; en als we in oude documenten snuffelen, dan zien we, dat heel dikwijls een zoon een andere achternaam had dan zijn vader en dat broers geheel verschillende achternamen voerden. Als bijvoorbeeld de moeder van deftiger stand was dan de vader, namen de kinderen vaak de achternaam van de moeder aan; soms ook nam men die van een grootvader of een oom.

In de eerste eeuwen van onze jaartelling kende men in ons land geen achternamen. Een werkelijke familienaam, een naam welke door alle leden van een familie gedragen werd, vinden we in de oude tijden alleen bij de Romeinen. Bij de oude Germaanse volken had men ook helemaal geen behoefte aan een achternaam of familienaam. Er waren zoveel duizenden verschillende namen, dat men een achternaam ter onderscheiding van personen met dezelfde voornaam helemaal niet nodig had. En er waren veel minder mensen dan tegenwoordig. Wanneer we het nu over Piet of Klaas of Henk hebben, dan vraagt de toehoorder dadelijk: welke Piet, welke Klaas of welke Henk? Want er zijn er zoveel die Piet, Klaas of Henk heten. Maar als men in die oude tijden sprak over Gumhar of Ganebald, over Marwart, Liebold, Theudulf of wie dan ook, dan kon men er wel zeker van zijn, dat er geen tweede persoon met die naam in wijde omgeving te vinden was. En een wijde omgeving wilde in die tijd, toen er vrijwel geen gebaande wegen waren en de verkeersmiddelen in vergelijking met thans uiterst gebrekkig, zeggen: een streek waar men zelden of nooit buiten kwam.

Een tweede naam, een achternaam ter onderscheiding van personen met dezelfde naam, had men dus niet nodig. Aan een enkele naam had men ruimschoots voldoende."

WAT ZIJN MARKEN?

Er is in de laatste eeuwen heel wat veranderd, maar in de huishouding op het land zijn nog tal van dingen sinds tientallen van jaren dezelfde gebleven. Dit was onder andere het geval met de marken, die men vroeger hier te lande overal vond en die in Gelderland, Overijsel en Drente een lang bestaan kenden. Wat waren marken? Dat waren onverdeelde eigendommen, gemeenschappelijke grondbezittingen. De naam „mark" of grens werd dan later overgebracht op het goed dat bepaalde grenzen bezat. Bossen maakten vroeger meestal de grenzen uit van die bezittingen. Ook nu nog. De eigenaars van die bezittingen noemde men dan markgenoten, ook wel maalmannen of buren. Om deelgenoot te kunnen zijn van 'n markgenootschap, moest men goed in de duiten zitten, dat wil zeggen: gegoed of gezeten zijn. Het gemeenschappelijk bezit was nu eens een heidemark, met eiken, beuken of ander geboomte, soms zo dicht begroeid en uitgestrekt, dat men uren ver tussen het geboomte kon trekken. Dan weer bestond zo'n mark uit een weide voor het vee. Geleidelijk maakten de bossen plaats voor akkers en werden ook de weiden hier en daar in bouwland herschapen. Marken waren van elkaar gescheiden door bomen, waarin zekere tekens, meestal in kruisvorm, werden gekapt. Dat waren maalbomen. Maar men gebruikte in plaats van bomen ook vaak stenen. Dat waren dan markestenen. Die grenstekens waren heilig en het zetten van die stenen ging vergezeld van veel plechtigheden. Men bracht zelfs de kinderen mee en kneep ze duchtig in de oren, opdat zij de herinnering aan het plaatsen van de markestenen lang zouden bewaren. Niemand moest het proberen die stenen stiekem te verzetten, want dat was een misdaad, die vaak op wreedaardige manier werd afgestraft.

BAS EN BES

Op hun vlucht voor Stekel kunnen Bas en Bes op een avond geen nachtverblijf vinden en mismoedig stappen ze voort door de druilerige regen.

DE DEUR SLAAT ACHTER HEN DICHT EN BAS EN BES STAAN WEER KOUD EN NAT IN DE REGEN

MAAR NAUWELIJKS ENKELE PASSEN VERDER ZIEN ZE HET LICHTJE VAN EEN NACHTWAKER

EN ZO ZITTEN ZE BIJ HET VUUR VAN DE OUDE JOE EN DROGEN ZICH EN DELEN ZIJN EENVOUDIG MAAL TOEN ZE DE HEERLIJKE WARMTE BEGONNEN TE VOELEN, VERTELDEN ZE HEM HUN WEDERVAREN, DAT STEKEL HEN OOK NU OP DE HIELEN ZAT..

SINDBAD de zeeman

NAVERTELD VAN EEN OUD VERHAAL

5 De inboorlingen hielpen Sindbad naar Bagdad terug te keren, maar spoedig was hij weer op reis. Opnieuw begaven hij en zijn maats zich op een prachtig eiland. Hier viel hij op een goede dag in slaap en de schepelingen zeilden weg zonder aan hem te denken.

6 Op het eiland zag hij een grote witte koepel en even later kwam er een geweldige vogel aan, die op de koepel ging zitten. Toen herinnerde hij zich, wel eens gehoord te hebben van een reuzenvogel, een rok, die zijn jongen voedde met olifanten. Dit was dan zulk een rok en die zou hem wellicht kunnen redden.

7 's Nachts bond Sindbad zich met zijn tulband aan een poot van de broedende rok vast. De volgende morgen stond de vogel van zijn ei op en vloog weg, Sindbad met zich meevoerend. Zo groot was hij, dat hij in zijn passagier geen erg had.

8 De vogel streek neer op een berg. Sindbad maakte zich nu los en ging er vandoor. Hij daalde af naar de vallei en zag deze overdekt met diamanten en andere kostbare stenen. Maar ook wemelde het van geweldige slangen.

RUBEZAHL en de zes brave jongens

DOOR J. TOEBOSCH

In de tijd, dat de tovenaar Rubezahl nog in 't Reuzengebergte heerste, woonden daar een zestal jongens, die de schrik van hun hele dorp waren. Ze deden niets liever dan drinken, vechten, ruzie maken en baldadigheid uithalen, gingen er groot op, dat ieder bang voor hen was, en dreven met hun ouders, die brave en fatsoenlijke mensen waren, de spot.

Op zekere dag waren ze naar een naburig dorp gegaan, waar kermis was. Daar hadden ze met de dorpsjongens gevochten, 't de voorbijgangers lastig gemaakt en in een paar herbergen de boel op stelten gezet. 't Was tegen de avond, dat ze, verhit door de drank, trots op hun heldendaden, zingend en schreeuwend naar huis terugkeerden.

Hun weg voerde door het gebergte. Terwijl ze zo voorttrokken, zei opeens een van hen: „Zullen we Rubezahl eens roepen?" Dat vonden ze aardig en ze begonnen te schreeuwen: „Rubezahl, kom eens hier! Rubezahl, waar zit je? Rubezahl, oude gek, laat je eens zien!"

Daar opeens kwam uit de struiken een reusachtige man met een woest gezicht, een wilde baard en een knoestige stok in de hand te voorschijn en plaatste zich voor hen op het bergpad. Hij zag er zó vervaarlijk uit, dat de jongens, die anders zo veel praats hadden, nu beefden van angst.

„Hier heb je Rubezahl!" zei hij met een zware stem. „Wat wilt ge van hem? Ge zegt niets," ging hij voort, toen de jongens van schrik geen woord konden uitbrengen. „Nu, dan zult ge ondervinden, dat ge hem geroepen hebt."

Het volgende ogenblik was hij verdwenen en tegelijk voelden de jongens, dat ze moe werden, zodat ze opzij van de weg gingen zitten om wat uit te rusten. Maar onmiddellijk daarna gingen hun ogen dicht en sliepen ze in.

Ze werden allen tegelijk wakker en wel in een streek, die hun geheel onbekend was. En wat niet minder vreemd was, ze hadden andere kleren aan en ieder had een ander gezicht, zodat ze elkaar niet herkenden. Eerst toen Stef, zo heette de oudste, hun namen noemde, konden ze elkaar onderscheiden. Maar waar waren ze nu en wat was er met hen gebeurd? .... Ze begrepen er niets van.

„Daarginds is een stad," zei Stef. „Daar zullen we maar eens heen gaan."

Even later kwamen ze bij de stadspoort. De poortwachter bekeek hen achterdochtig, maar liet hen door. Nauwelijks waren ze echter binnen, of ze werden aangehouden door twee forse politiemannen, die hier op post stonden, en een van hen vroeg: „Wie zijn jullie en waar kom je vandaan?"

„We zijn boerenjongens uit Aversdorp," zei Stef, „en zijn op de kermis geweest in Moriswald. Onderweg zijn we in slaap gevallen. Wat er toen met ons gebeurd is, weten we niet, maar we weten niet, waar we nu zijn."

„Van de dorpen, die je daar noemt, heeft hier geen mens ooit gehoord," zei de politieagent. „Hoor eens, we laten ons niet voor de gek houden. We weten wel, wie we voor hebben. Jullie zijn de bandieten, die gisteren twee kooplieden, die van de markt naar huis gingen, aangevallen en hun alles afgenomen hebben. En nu mee naar de gevangenis. Vooruit!"

De eerste ogenblikken waren de jongens buiten zichzelf van schrik. Toen trachtten ze zich te verzetten.

„Geen grappen, als ik je raden mag," zei de agent dreigend. „En probeer ook niet te ontsnappen. Ik waarschuw je."

De jongens, die begrepen, dat er niets anders op zat, gingen zonder verdere tegenstand mee. Intussen waren enige mensen er bij gekomen. „Wat is er te doen?" werd er gevraagd.

„Ze hebben de rovers gepakt," zei iemand.

Als een lopend vuurtje ging dit bericht rond en in minder dan geen tijd was een hoop volk bij elkaar, die elk ogenblik groter werd en met de agenten en hun gevangenen meeliep. „Slaat ze dood! Hangt ze op! In 't water met hen!" werd er geroepen. Sommigen wilden de gewaande rovers te lijf en de beide politiemannen hadden alle moeite om hen tegen de woedende menigte te beschermen. Zo bereikten ze de gevangenis, waar ze in een groot hok gebracht werden.

„En nu zal ik jullie eens doorzoeken," zei een van de agenten.

„Houdt gij hen intussen in 't oog."

„Ga gerust uw gang," zei Stef. „Ge zult bij ons niets vinden."

„Dat zullen we gauw te weten komen. Ik zal maar bij jou beginnen. Ha! Wat vind ik hier? Een heleboel goudstukken! En een gouden ring met diamant. Hoe kom je daaraan?"

„Ik begrijp er niets van," zei Stef. „Geloof me, ik weet niet, waar dit vandaan komt."

„Dat zal wel waar zijn," zei de agent spottend. „We zullen eens verder zien." Tegelijk begon hij een andere gevangene te doorzoeken. „Kijk! Ook al goudstukken! En ook nog een prachtige gouden ketting!.... Jij weet zeker ook niet, hoe je daaraan gekomen bent...."

Hij zette zijn onderzoek voort. En bij elk van de jongens werden goudstukken en een of ander sieraad gevonden.

„Nu, je hebt gisteren wel een goede dag gehad," zei de agent. „Jammer, nietwaar, dat het vandaag zo tegengevallen is."

„Beste heer, we zijn onschuldig! We hebben niemand beroofd! We weten van niets! Ik smeek u, geloof ons toch!" riepen ze door elkaar.

„Vertel dat straks maar aan de rechter; misschien gelooft die het wel," zei de politieman, terwijl hij het gevonden goud in een zak stopte. Daarna ging hij met zijn kameraad heen en sloot de deur achter zich dicht.

Daar zaten onze vrienden nu in een hok met vier naakte muren en geen andere meubelen dan twee harde banken en konden zij praten over hun toestand. Alles wat hun overkomen was, dat begrepen ze, was het werk van Rubezahl. En wat hadden ze nog te verwachten?

Daar kwam de gevangenbewaarder en bracht voor ieder een stuk droog brood en een nap water, maar hij sprak geen woord.

Langzaam gingen de uren voorbij. Eindelijk, het was al tegen de avond, werd de deur van hun gevangenis geopend en een politieman beval hun op barse toon hem te volgen.

Ze werden nu naar een grote zaal gebracht, die geheel met nieuwsgierigen gevuld was. Aan een tafel zaten drie heren met strenge gezichten, gekleed in zwarte toga's, en terzijde van hen twee mannen, die er uitzagen als kooplieden. Voor de rechters lagen de goudstukken en de kostbaarheden, die op de gevangenen gevonden waren.

De rechter, die in het midden zat, gebood stilte en wendde zich daarna tot een van de kooplieden: „Herkent ge deze personen als degenen, die u gisteren aangevallen en beroofd hebben?"

„Ja, heer rechter."

Dezelfde vraag stelde de rechter aan de andere koopman en hij ontving hetzelfde antwoord.

„Gevangenen," wendde hij zich nu tot de jongens, „ge wordt beschuldigd deze kooplieden aangevallen en van hun geld en kostbaarheden beroofd te hebben. Ze verklaren beslist, jullie als de daders te herkennen. De bij jullie gevonden kostbaarheden hebben ze als hun eigendom herkend en het bij jullie in beslag genomen geld komt overeen met het bedrag, dat hun is ontroofd. Wat hebt ge hierop te zeggen?"

Onder een vloed van tranen verzekerden de vrienden, dat ze onschuldig waren.

„Ge deedt beter te bekennen," zei de rechter. „Uw ontkenning kan echter niet baten; daarvoor zijn de bewijzen van uw schuld te sterk. Ik zal thans het vonnis uitspreken. Wegens roofoverval op de openbare weg veroordeel ik u ter dood. En nu vraag ik nog het oordeel van mijn mederechters."

„Ter dood," zeiden beiden.

„Ge hebt het gehoord," zei de rechter. Daarna tot een van de zaalwachters: „Zorg, dat onmiddellijk op de markt zes galgen worden opgericht. Morgen na zonsopgang zullen de schuldigen als een afschrikwekkend voorbeeld voor andere booswichten in het openbaar worden opgehangen. Brengt hen thans naar hun gevangenis terug."

Wat later waren ze weer in hun hok. Het duurde een hele tijd, eer ze wat van hun ontzetting bekomen waren. Toen zei Stef: „Ja, vrienden, het is verschrikkelijk. Maar als het dan niet anders is, laat ons dan in ons lot berusten en aan het kwaad denken, dat we vroeger zelf bedreven hebben."

Dat waren allen met hem eens. Wat hadden ze vroeger veel mensen, die hun niets in de weg hadden gelegd, geplaagd en gesard! O, wat hadden ze daar nu spijt van. Wat zouden ze nu gaarne een ander leven beginnen! Maar ach, daarvoor hadden ze immers geen kans....

Intussen was het nacht geworden. 't Was nu stikduister in het hok. Daar opeens werd hun verblijf, zonder dat een lamp ontstoken werd, helder verlicht en in het midden stond de reus, die ze de vorige dag uitgedaagd hadden: Rubezahl.

„Ge zijt nu genoeg gestraft," zei hij, „want ik weet, dat ge nu spijt hebt over uw slecht gedrag. Maar past op, dat ge nooit meer andere mensen last aandoet. Belooft ge me dat?"

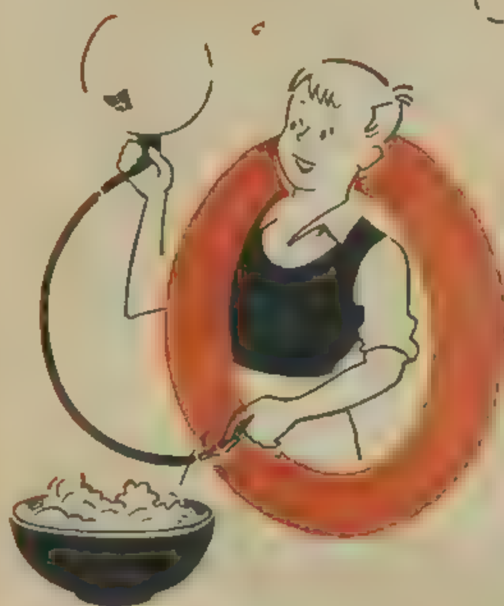
„Ja, ja, ja!" riepen ze allen tegelijk.

Rubezahl mompelde enige woorden en onmiddellijk sliepen ze in. En toen ze ontwaakten, ging juist de zon op en lagen ze in een weide, vlak bij hun dorp, in hun vroegere kleren en met hun gewone gezichten. Ze snelden naar hun ouders, die over hun uitblijven ongerust waren geworden, en vertelden hun, wat hun overkomen was en wat ze Rubezahl beloofd hadden. En ze hielden woord en waren van nu af in het dorp even gezien als vroeger gevreesd.

De kleine knutselaar

ZEEPBELLEN
en binnenband

Iedereen vindt bellenblazen een prettig werkje. Maar de pret wordt nog groter, wanneer men daarbij gebruik maakt van een binnenband, zoals de tekening laat zien. Je steekt een nauwsluitend rubberbuisje over de klep van de binnenband en in het andere eind van de buis steek je de steel van een pijp. Natuurlijk zorgen dat alles luchtdicht afsluit. Op de tube zet je een waspennetje vast, zodat je naar believen de lucht door kunt laten of afsluiten.

Voordat je de tube aansluit, heb je de binnenband flink opgepompt. Aldus krijg je een flink luchtreservoir en kan de lucht regelmatig doorstromen.

Dompel de kop van de pijp in de zeepoplossing en zet de pijpekop nu stevig vast op een plank of tafelblad. Opening natuurlijk naar boven. Laat nu zachtjes de lucht uit de binnenband doorstromen. Zodra er zich een bel vormt, laat je de lucht zachtjes maar aanhoudend door. Aldus kan de bel steeds groeien, zonder dat ze schudt of er te veel speeksel binnenkomt. Het is op die manier mogelijk zelfs reusachtige bellen te blazen. Maar maak eerst een goed zeepsop en laat er een paar druppels glycerine in vallen.

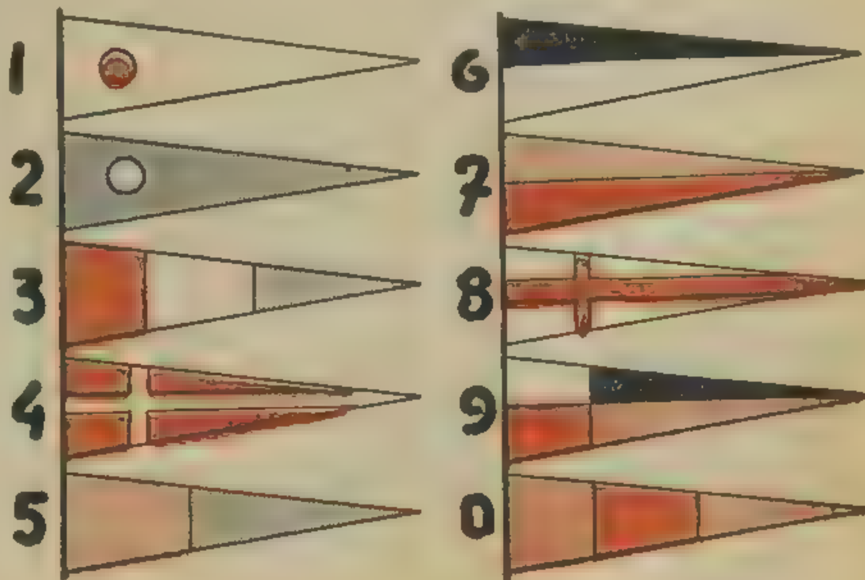
BIJ DE MARINE

Naast de vlaggen, die elk land er afzonderlijk op nahoudt om de een of andere mededeling te doen, bestaan er bij de marine ook internationale vlaggen, die een schip op zee gebruikt om iets kenbaar te maken, hetzij aan andere schepen, hetzij aan posten, gelegen langs de kust of op een eiland.

Die vlaggen zijn dezelfde voor alle landen en spreken dus een zelfde taal. Daarom noemt men ze ook: internationaal.

Elke vlag betekent één letter of een cijfer en wanneer men een aantal van die vlaggen aan of tussen de masten omhoog laat gaan, is dat op grote afstand te zien en vormt men woorden, die duidelijk leesbaar zijn.

We beelden hier die zesentwintig letters af. Teken ze over en geef alle vakken de juiste kleur. Die wordt bij elke vlag aangegeven. Misschien knutselen jullie die vlaggen in elkaar (ze hoeven niet groot te zijn) en kun je in de vacantie eens gaan oefenen in de duinen of waar dan ook. Met wat oefening kennen jullie de betekenissen uit jullie hoofd tegen de tijd, dat jullie (jongens) bij de marine komen.... Je kunt immers nooit weten, niet?

A.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

K.

L.

M.

N.

O.

P.

Q.

R.

S.

T.

U.

V.

W.

X.

Y.

Z.

Rood

Zwart

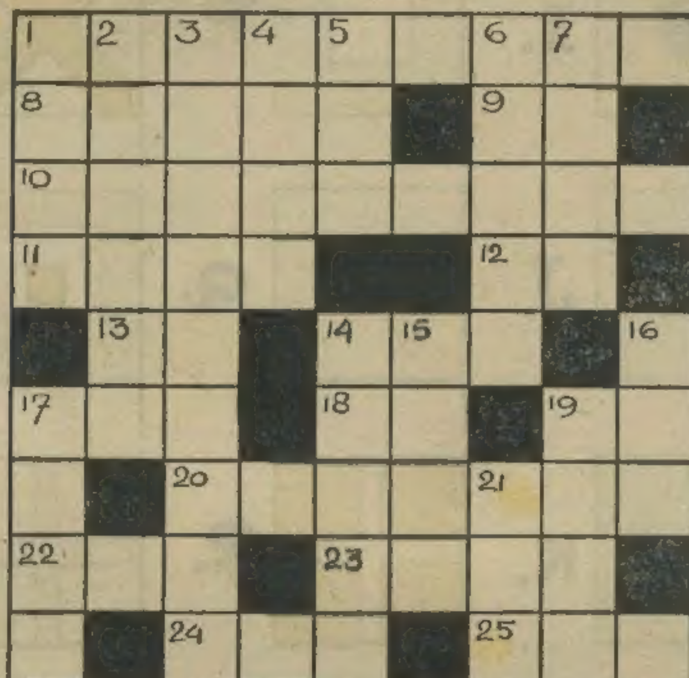
Wit

Blauw

Geel

WIE PUZZELT ER MEE?

KRUISWOORD-PUZZLE

Van links naar rechts:

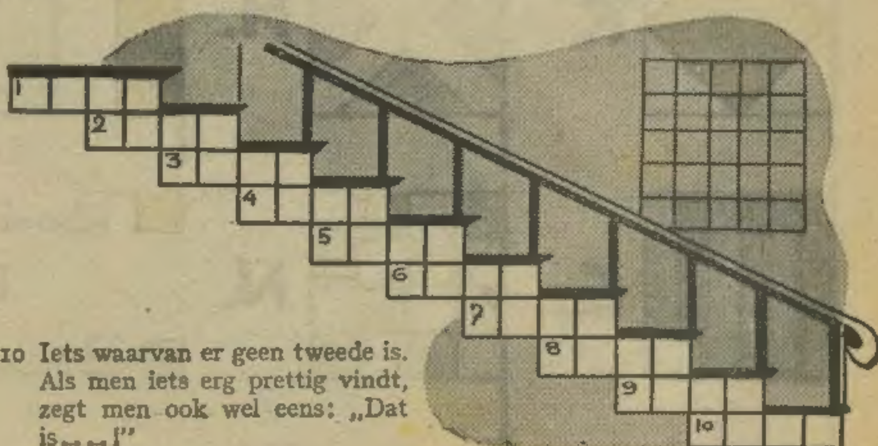
1 Grote stad in Zuid-Holland
8 Een gesteente dat als sieraad wordt gebruikt
9 Een voegwoord. Bij de rekenles komt het steeds voor bij optelsommen
10 Er zit tabak in en er komt rook uit
11 Hij loopt niet hard, maar dat is niet te verwonderen, want hij draagt zijn huis op zijn rug
12 Een erg sterk dier
13 Afkorting van eerstkomende
14 Een lang, dun en smal stuk hout
17 Er gaan er vijf van in een pond
18 Afkorting van een meisjesnaam
19 Een muzieknoot en je kunt er wat in opbergen ook
20 Een stad in Noord-Holland
22 Een meisjesnaam
23 Goede .... is duur, zegt het spreekwoord
24 Ander woord voor omhelzing
25 Iets dat je altijd goed moet leren

Van boven naar beneden:

1 Ruwe steenmassa
2 Het meervoud van het woord bij 8 van links naar rechts
3 Er zit tabak in en er komt geen rook uit
4 Werk dat moet worden verricht. Ook wel werk dat een leerling in de vacantie moet maken om in een hogere klas te komen.
5 Ander woord voor ieder
6 Een plaats waar je iets in bewaring kunt geven
7 Als je er een tablet van in de melk doet, dan smaakt dat wat lekker
14 Een schoen die tot de knie reikt
15 Meisjesnaam
16 Gebruik je iedere morgen voor je haar
17 Zitten aan je hoofd, aan iedere kant een
19 Je kunt er iets in opbergen
21 Een laagte tussen bergen

TRAPRAADSEL

Op elke trede van deze trap komt een woord van vier letters te staan. De laatste twee letters van elk woord vormen steeds de eerste twee letters van het volgende woord.

1 Een koppig dier.
2 Een meisjesnaam.
3 Gloeiende massa, die uit een vulkaan stroomt.
4 Ander woord voor vaandel, vlag.
5 Een meisjesnaam.
6 Is niet veraf.
7 Niet helemaal, ten naaste bij.
8 Woord waarmee men wordt aangeduid.
9 Slotwoord van gebeden.
10 Iets waarvan er geen tweede is. Als men iets erg prettig vindt, zegt men ook wel eens: „Dat is.....!"

RAMPUZZLE

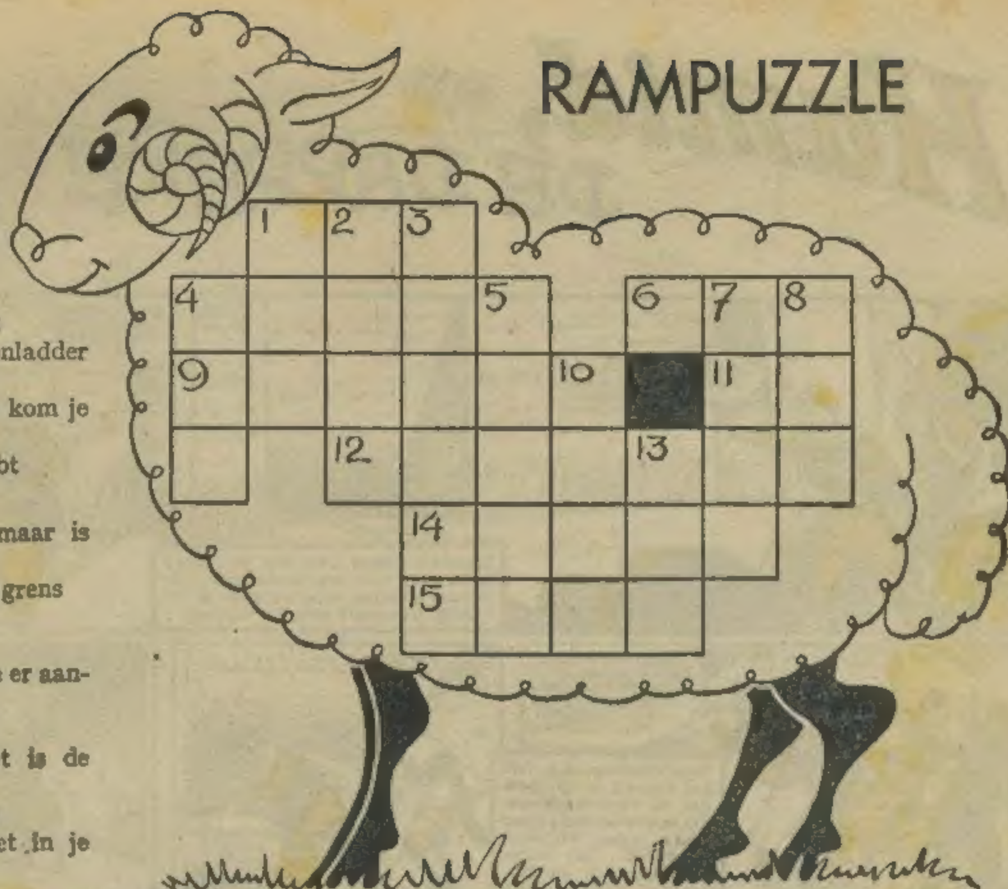
INVULLEN:

Van links naar rechts:

1 Er was een heel .... sneeuw gevallen
4 Jantje mikte goed, maar toch kon hij Piet niet ..... met de bal
6 Gebruik je om je haar in orde te maken
9 Leidingen voor je bloed
11 Tweede noot van de toonladder
12 Dat doet no 5
14 Doe je je lessen; anders kom je er nooit
15 Neem je, als je dorst hebt

Van boven naar beneden:

1 Lijkt op een kikker, maar is dikker
2 Duitse stad, dicht bij de grens
3 Mannen uit één stuk
4 Dier van deze puzzle
5 Plant die erg prikt als je er aankomt
7 Toppen van de halmen
8 Kan iedereen zijn. Het is de grote onbekende
10 Berucht en wreed keizer
13 Moet je plakken als het in je fietsband zit

OCHTEND-GYMNASTIEK

Word je stijf, zeg je? Dan moet je veel aan lichaamsoefening doen.

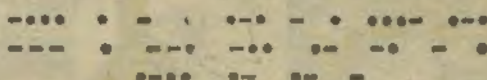

Wij zullen je wel helpen.

Goed zó!

SPREEKWOORDENREBUS

De sleutel voor deze oplossing vinden jullie in ons vorig nummer

Oplossingen van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus

AL ZIJN PIJLEN VERSCHIETEN

Deze uitdrukking heeft dezelfde betekenis als: al zijn kruit verschieten. Het is niet verstandig dat te doen; men moet niet al zijn bewijzen tegelijk op tafel brengen; men kan er beter nog enige in voorraad houden om zijn tegenstander te weerleggen of hem te overtuigen. Wanneer men al zijn pijlen ineens verschoten heeft, dan kan men verder nog slechts herhalen wat men al eens gezegd heeft, en dat maakt nooit zoveel indruk als wanneer men toont nog meer pijlen op zijn boog te hebben, nog nieuwe bewijzen te kunnen aanvoeren.

ZILVERVOS-PUZZLE

```
                T
            B A R E N
        S L A   O M
      O P   K I E M
      G A V E   P A
    M E R E N
    E N   L
  T E
B E L
A L
```

Hamid, DE DAPPERE

In hun poging een bende woestijnrovers uit te roeien, volgen sjeik Hamid en Pepi een spoor naar een ruïnenstad. Hier gaat op een vreemde schreeuw van een onbekend persoon een deel van een muur omhoog en de man verdwijnt in een duistere gang. Dan zakt de muur weer in zijn oude stand.

DE MUUR ZAKT WEER. WE MOETEN OP DE EEN OF ANDERE MANIER NAAR BINNEN.

Hamid en Pepi zien dan de zware steen weer naar beneden zwaaien. Er is geen opening meer te zien. Maar Pepi herinnert zich het signaal.

HOOR! HET SIGNAAL! ER IS NOG EEN BOODSCHAPPER GEKOMEN! WAARSCHUW JIJ DE CHEF, DAN OPEN IK DE TOEGANG!

Pepi's nabootsing van het signaal is zó goed, dat de twee wachters, die in een donkere gang staan, geen argwaan koesteren. De steen gaat omhoog en Hamid, gevolgd door Pepi, treedt binnen.

VREEMDEN! IK ZAL OP DE ALARMKLOK SLAAN!

Een bizonder mechanisme, in het werk gesteld door een kruk, wordt gebruikt om de steen te lichten en te laten zakken. Plotseling merkt de bedienaar van het toestel Hamid en Pepi op.

PAK HEM, PEPI!

De wachter reikt met zijn hand naar de alarmklok, maar hij komt zover niet. De hand wordt met een ruk teruggetrokken door Hamid's zweep, die zich om zijn pols gekronkeld heeft. Intussen ijlt de andere wachter naar zijn chef.

HE! VIJANDEN BINNENSHUIS. ZOEK TOT ZE GEVANGEN GENOMEN ZIJN!

De bendeleider en zijn gezel ijlen naar de poort. Daar vinden ze de wachter gebonden, maar zij weten niet, dat dit het werk van Hamid is.

Eerst komen Hamid en Pepi goed vooruit in de donkere gang, maar plotseling worden ze aan het eind er van door twee wachters tegengehouden.

ZIE, IK BEN ONGEWAPEND! MIJN HANDEN ZIJN LEEG.

De beide wachters liggen bewusteloos op de grond. Zijn snelheid van handelen is de sjeik weer eens ten goede gekomen. Maar welke gevaren wachten hem achter die poort?